

Opinia do ustawy o ratyfikacji Konwencji dotyczącej budowy i funkcjonowania Europejskiego Ośrodka Badań Laserem Rentgenowskim na Swobodnych Elektronach, sporządzonej w Hamburgu dnia 30 listopada 2009 r.

(druk nr 852)

I. Cel i przedmiot ustawy

Przedmiotowa ustawa ma na celu wyrażenie przez Parlament zgody na dokonanie przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej ratyfikacji Konwencji dotyczącej budowy i funkcjonowania Europejskiego Ośrodka Badań Laserem Rentgenowskim na Swobodnych Elektronach, sporządzonej w Hamburgu dnia 30 listopada 2009 r., określanej w dalszej części opinii, jako "Konwencja".

Wymieniona Konwencja przewiduje, że międzynarodowa spółka, której współdziaławcem będzie strona polska, zbuduje na terytorium Republiki Federalnej Niemiec ośrodek badawczy i przystąpi do jego użytkowania. Ze względu na wiodącą rolę ośrodka Deutsches Elektronen Synchrotron w Hamburgu, około 60 % kosztów budowy i 40 % kosztów jego funkcjonowania będzie sfinansowane przez stronę niemiecką. Natomiast pozostałe koszty tego przedsięwzięcia zostaną pokryte przez państwa, będące stronami Konwencji.

Polska weźmie udział w budowie przedmiotowego ośrodka z kwotą 21, 6 mln euro (ceny z roku 2005). Finansowanie realizacji zadań wynikających z Konwencji nastąpi ze środków budżetu państwa przeznaczonych na naukę, pozostających w dyspozycji ministra właściwego do spraw nauki.

Zakończenie inwestycji przewiduje się na rok 2015.

Jak wynika z uzasadnienia, załączonego do projektu przedmiotowej ustawy, projektowany Europejski Ośrodek Badań Laserem Rentgenowskim na Swobodnych Elektronach, zwany dalej "Ośrodkiem XFEL", przewyższa swoimi parametrami wszystkie inne obiekty tego typu, które są obecnie budowane lub planowane. Będzie to pierwszy

ośrodek tego typu nie tylko w Europie, ale i na świecie. Realizacja tego projektu stworzy nowe możliwości badawcze w dziedzinie fizyki, chemii, biologii oraz nauk technicznych. Udział w projektowaniu, budowie i eksploatacji Ośrodka XFEL przyczyni się do rozwoju nowoczesnych technologii w przemyśle i instytucjach zajmujących się techniką.

Obecnie polscy naukowcy prowadzą badania naukowe w niemieckich ośrodkach naukowych, w tym również w Deutsches Elektronem Synchrotron w Hamburgu i korzystają z istniejących tam urządzeń dzięki uprzejmości partnerów niemieckich. Natomiast w wyniku przystąpienia do przedmiotowej Konwencji polskim naukowcom zagwarantowane zostanie prawo do prowadzenia badań naukowych i korzystania z laboratoriów oraz urządzeń w Ośrodku XFEL na takich samych zasadach, jakie będą przysługiwały pracownikom naukowym wszystkich państw współudziałowców będących stronami Konwencji.

Z uwagi na to, że Konwencja dotyczy znacznego obciążenia państwa pod względem finansowym oraz spraw uregulowanych w ustawie, zachodzi potrzeba związania jej postanowieniami w drodze ratyfikacji, za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie (zgodnie z art. 89 ust.1 pkt 4 i 5 Konstytucji).

II. Przebieg prac legislacyjnych

Sejm uchwalił ustawę na 64. posiedzeniu w dniu 9 kwietnia 2010 r. w oparciu o projekt rządowy (druk sejmowy nr 2818). Projekt ustawy był przedmiotem prac sejmowej Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Komisji Spraw Zagranicznych. Wymienione komisje wniosły o przyjęcie projektu ustawy bez poprawek. Sejm uchwalił ustawę w brzmieniu zawartym w jej projekcie.

III. Uwagi szczegółowe

Ustawa nie budzi zastrzeżeń o charakterze legislacyjnym.

Danuta Drypa
Główny legislator